

УДК 681.518.54

Першина Н. Г., аспірантка Навчально-наукового інституту державного управління,

Науковий керівник: Бородін Є.І., д. і. н., директор ННІДУ

(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)

ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Стратегічне управління – це безперервний процес, який допомагає організаціям: визначити свої можливості, цілі та загрози згідно з місією у контексті оцінки свого зовнішнього середовища та довгострокової перспективи, а також з'ясувати, наскільки успішною була організація у досягненні своїх цілей.

Стратегічне управління (стратегічний підхід в управлінні) – це важливий інструмент для будь-якої організації, яка хоче бути успішною в довгостроковій перспективі. Цей інструмент надає можливість проаналізувати свої сильні та слабкі сторони, переваги та недоліки процесу управління; оцінити результати; розробити план дій щоби досягти своїх цілей. Втілення планів у життя вимагає організації та залучення своїх ресурсів та людей для реалізації стратегії.

Основні принципи стратегічного управління: системний підхід (всі аспекти організації повинні бути узгоджені з її стратегією); гнучкість (стратегія повинна бути гнучкою, щоб адаптуватися до змін у середовищі); участь (всі члени організації, а також зацікавлені сторони повинні бути залучені до процесу стратегічного управління).

Стратегічне управління дає організаціям чітку основу для кращого прийняття рішень для сталого розвитку. Переваги стратегічного управління: підвищує шанси на успіх; організації, які мають чітку стратегію, мають більше шансів досягти своїх цілей; допомагає краще використовувати ресурси. Стратегічне управління дозволяє організаціям зосередити свої ресурси на найважливіших напрямках, здатне максимально спрямовувати мотиватори та мотиви персоналу на цілі організації [1-7].

На підставі опрацювання кола джерел з використанням наукового методу контент-аналізу [8-9], викладемо основні компоненти публічного управління охороною нематеріальної культурної спадщини (далі – ОНКС) в контексті сталого розвитку:

I. Політика охорони НКС, правові та адміністративні заходи (політичні, правові та адміністративні методи публічного управління):

– розробка, обговорення та прийняття національної (державної) політики, що інтегрує національну нематеріальну культурну спадщину (далі – НКС) та її охорону;

– включення ОНКС до національних конституцій або законодавства про культурну спадщину;

– створення адміністративних органів в системі публічного управління та заходів або рамок для імплементації Конвенції ООН про охорону нематеріальної культурної спадщини (2003) [8].

II. Участь громадськості:

– створення умов для участі громадськості у формуванні, реалізації та контролі політики та адміністративних заходів;

– рівень участі громадськості може варіюватися від комунікацій та публічних дискусій до залучення до роботи в комітетах, комісіях та органах публічного управління, що формують політику.

III. Стратегії та плани дій:

– розробка національних або субнаціональних стратегій та/або планів дій з охорони НКС;

– включення планів охорони конкретних елементів НКС.

Фінансова та технічна підтримка:

– надання справедливої державної фінансової та/або технічної підтримки охорони НКС;

– врахування пріоритетності тих елементів НКС, які потребують термінової охорони.

IV. Збереження та передача елементів НКС.

Інвентаризація елементів НКС:

– створення та ведення інвентарів;

– оновлення та доповнення інвентарів.

Документація:

– використання різних методів документації НКС;

– забезпечення доступу до документації НКС, комунікація між суб'єктами політики охорони НКС.

Заходи з охорони НКС:

– розробка та впровадження заходів з охорони НКС;

– залучення носіїв НКС до процесів прийняття рішень щодо охорони.

Заходи з передачі НКС наступним поколінням:

– сприяння передачі НКС новим поколінням;

– підтримка майстрів та носіїв НКС.

V. Сталий розвиток:

– включення НКС до політики, стратегій розвитку та планування в різних секторах, таких як культура, освіта, туризм, економіка.

VI. Комунікація, освіта та виховання: зворотний зв'язок, освіта, культура охорони НКС та підвищення компетентності про політику та НКС:

– інтеграція НКС в освітню політику;

– розробка та впровадження політики та/або правових та адміністративних заходів в галузі освіти, спрямованих на визнання, повагу та примноження НКС;

– зміцнення інструментів та досвіду управління, передачі та практики використання НКС;

– сприяння навчанню рідною мовою та багатомовній освіті;

– підвищення компетентності про політику охорони НКС;

– заходи з підвищення обізнаності про НКС серед громадян;

– використання ЗМІ, освітніх програм та інших каналів для інформування про НКС, забезпечення зворотного зв'язку для інститутів громадянського суспільства, бізнесу.

VII. Міжнародна співпраця:

– співпраця з іншими країнами;

– участь у міжнародних програмах та проектах з охорони НКС;

– обмін науковими розробками, досвідом та найкращими практиками з іншими країнами;

– співпраця з міжнародними організаціями;

– співпраця з ЮНЕСКО та іншими міжнародними організаціями, що займаються охороною НКС [9].

Список використаних джерел:

1. Ігнат'єва І. А. (2008). Стратегічний менеджмент. Київ: Каравела. 480 с.
2. Управління стратегічним розвитком об'єднаних територіальних громад: інноваційні підходи та інструменти (2016). Монографія. За заг. та наук. ред. С. М. Сербогіна, Ю. П. Шарова. Дніпро: ДРІДУ НАДУ. 276 с.

3. Шаров Ю. П. (2001). Стратегічне планування в муніципальному менеджменті: концептуальні аспекти. Монографія. Київ: УАДУ. 302 с.
4. Шаров Ю. П. (2002). Методологічні засади стратегічного планування в муніципальному менеджменті. Автореферат дис. ... д-ра наук з держ. управління: 25.00.04. Українська академія держ. управління при Президенті України. Київ. 389 с.
5. Шаров Ю. П. (2004). Стратегічне планування та реалізація політики на центральному, регіональному та місцевому рівнях. Навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури. 130 с.
6. Шершньова З. Є. Оборська С. В. (1999). Стратегічне управління. Навч. посіб. Київ: КНЕУ. 384 с.
7. Шпекторенко, І. В. (2023). Методологія публічного управління: системний підхід. Навчальний посібник. За заг. ред. Є. І. Бородіна; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро: Національний технічний університет «Дніпровська політехніка». 162 с.
8. Basic Texts of the 2003 Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage 2020 Edition (2020). Printed in France at UNESCO. 152 p. CLT-2021/WS/5; CLD-758.21.
9. Analytical Report of the first cycle of periodic reporting on the implementation of the Convention and on the current status of elements inscribed on the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity by States Parties in Europe (2023). Eighteenth session. Kasane, Republic of Botswana. 4 to 9 December 2023. UNESCO. 122 p.